

**Ministerstvo pro místní rozvoj
Národní orgán pro koordinaci**

**Aktuální stav implementace politiky soudržnosti
a budoucnost politiky soudržnosti**

Podklad pro 23. zasedání Národní stálé konference

BŘEZEN 2024

Úvod

Ministerstvo pro místní rozvoj - Národní orgán pro koordinaci (MMR-NOK) připravil materiál „Aktuální stav implementace politiky soudržnosti a budoucnost politiky soudržnosti“ na datech k 29. únoru 2024. Vliv na procentuální hodnoty čerpání má vývoj kurzu CZK / EUR. Při oslabení CZK roste celková alokace v CZK, tím klesají hodnoty čerpání vyjádřené v procentech k celkové alokaci a naopak. Tato skutečnost má vliv i na plnění limitů pro optimální čerpání, které pravidelně sledujeme.

1. Stav čerpání programů období 2014–2020 k 29. únoru 2024

V rámci vyhlášených výzev byly do konce února 2024 **vydány právní akty o poskytnutí / převodu podpory** v celkové výši **720,9 mld. Kč, což činí 110,1 % celkové alokace programového období**. Nejvyšší podíl prostředků ve vydaných právních aktech, vzhledem k celkové alokaci programu, vykazuje OP Rybářství, dále pak OP Technická pomoc a OP Doprava.

Příjemcům bylo **proplaceno 656,2 mld. Kč, tj. 100,2 % celkové alokace**. Nejvíce prostředků, vzhledem k celkové alokaci programu, bylo proplaceno v případě OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, dále pak v OP Technická pomoc a v OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Objem vyúčtovaných prostředků v žádostech o platbu ke konci února 2024 činil **650,6 mld. Kč, tj. 99,4 % celkové alokace**. Největšího objemu vyúčtovaných finančních prostředků, vzhledem k celkové alokaci programu, dosáhl OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, dále OP Technická pomoc a OP Zaměstnanost.

K 29. únoru 2024 byly **do EK odeslány žádosti o průběžnou platbu v celkové hodnotě 612,6 mld. Kč, tj. 93,2 % celkové alokace** (uvedená hodnota zohledňuje finanční opravy provedené v rámci uzavírání účtů). Nejvíce finančních prostředků, vzhledem k celkové alokaci programu, bylo v tomto finančním stavu vykázáno v případě OP Praha - pól růstu ČR, OP Technická pomoc a v OP Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Tabulka č. 1 – Kumulativní čerpání programového období 2014–2020 od počátku období k 29. únoru 2024 (Příspěvek Unie)

Program	Fond	Finanční prostředky v právních aktech o poskytnutí / převodu podpory			Finanční prostředky v proplacených žádostech o platbu		Finanční prostředky vyúčtované v žádostech o platbu	
		Počet*	mld. Kč	% celkové alokace	mld. Kč	% celkové alokace	mld. Kč	% celkové alokace
OP PIK (MPO)	EFRR	13 216	111,3	113,7 %	102,2	104,4 %	98,2	100,3 %
OP VVV (MŠMT)	EFRR+ESF	21 113	79,5	112,6 %	76,7	108,7 %	74,9	106,2 %
OP Z (MPSV)	ESF (+YEI)	9 377	69,5	114,1 %	61,9	101,5 %	61,7	101,2 %
OP D (MD)	EFRR+FS	309	134,7	115,6 %	116,6	100,0 %	116,6	100,0 %
OP ŽP (MŽP)	EFRR+FS	9 770	72,1	101,7 %	67,3	94,9 %	67,3	95,0 %
IROP (MMR)	EFRR	12 668	163,2	109,1 %	145,2	97,1 %	146,8	98,2 %
OP PPR (HMP)	EFRR+ESF	1 597	5,6	110,1 %	5,2	101,5 %	4,9	96,6 %
OP TP (MMR)	FS	266	6,4	118,5 %	5,7	105,7 %	5,7	105,8 %
PRV (MZe)	EZFRV	396 715	77,5	100,7 %	74,6	97,1 %	73,6	95,7 %
OP R (MZe)	ENRF	1 247	1,0	126,8 %	0,8	98,0 %	0,8	98,0 %
Celkem	EFRR	29 389	363,6	111,6 %	329,4	101,1 %	325,1	99,8 %
	FS	7 849	172,5	109,7 %	154,2	98,1 %	154,8	98,5 %
	ESF (+YEI)	31 078	106,4	113,3 %	97,2	103,5 %	96,4	102,6 %
	EZFRV	396 715	77,5	100,7 %	74,6	97,1 %	73,6	95,7 %
	ENRF	1 247	1,0	126,8 %	0,8	98,0 %	0,8	98,0 %
Celkem		466 278	720,9	110,1 %	656,2	100,2 %	650,6	99,4 %

Zdroj: MS2014+, řídicí orgány PRV a OP R, stav ke dni 29. února 2024

Poznámka:

* V celkovém počtu projektů s právním aktem o poskytnutí / převodu podpory jsou zahrnuta rovněž plošná opatření (včetně závazků z minulých let) realizovaná v rámci PRV.

¹ Vyúčtované finanční prostředky mohou dosáhnout vyšší hodnoty než finanční prostředky proplacené v případě programů, u nichž se uplatňuje financování ex-post, neboť u tohoto typu financování jsou finanční prostředky propláceny až s určitým časovým posunem po jejich vyúčtování.

² V případě finančních nástrojů vyúčtované finanční prostředky zahrnují prostředky poskytnuté konečným příjemcům (nikoli vklad do finančního nástroje).

Tabulka č. 2 – Kumulativní čerpání programového období 2014–2020 od počátku období k 29. únoru 2024 (Příspěvek Unie)

Program (ŘO)	Fond	Celková alokace		Souhrnné žádosti od řídicích orgánů (schválené) ^{1,2}		Žádosti o průběžnou platbu z EK zohledňující uzavírání účtů ^{2,3}	
		CZK (podíl EU)	CZK (podíl EU)	%	CZK (podíl EU)	%	
OP PIK (MPO)	EFRR	97 863 450 645,75	98 941 845 750,13	101,1 %	90 508 946 937,72	92,6 %	
OP VVV (MŠMT)	EFRR+ESF	70 561 460 048,28	74 309 046 432,27	105,5 %	68 698 715 956,48	97,2 %	
OP Z (MPSV)	ESF (+YEI)	60 966 084 202,03	61 402 724 106,83	100,7 %	58 412 846 615,27	95,9 %	
OP D (MD)	EFRR+FS	116 555 357 000,01	115 097 440 119,86	98,7 %	111 492 706 411,15	95,9 %	
OP ŽP (MŽP)	EFRR+FS	70 899 867 130,85	65 498 593 141,92	92,2 %	67 958 814 036,05	95,7 %	
IROP (MMR)	EFRR	149 570 773 721,48	137 947 892 027,21	92,1 %	130 735 735 789,00	86,8 %	
OP PPR (HMP)	EFRR+ESF	5 120 667 826,25	4 963 920 714,69	96,9 %	5 140 235 575,01	100,0 %	
OP TP (MMR)	FS	5 399 169 726,21	5 654 876 790,23	104,9 %	5 311 567 882,62	98,5 %	
PRV (Mze)	EZFRV	76 893 204 975,00	73 590 022 559,88	93,8 %	73 590 022 559,88	93,8 %	
OP R (MZe)	ENRF	772 443 120,47	738 712 196,00	94,1 %	715 270 253,68	91,1 %	
Celkem	EFRR	325 816 714 415,71	315 192 210 148,04	96,7 %	295 443 977 802,66	90,4 %	
	FS	157 188 319 188,87	152 930 684 087,57	97,2 %	152 257 507 668,12	96,9 %	
	ESF (+YEI)	93 931 796 696,28	95 693 444 847,53	101,9 %	90 558 083 732,52	96,4 %	
	EZFRV	76 893 204 975,00	73 590 022 559,88	93,8 %	73 590 022 559,88	93,8 %	
	ENRF	772 443 120,47	738 712 196,00	94,1 %	715 270 253,68	91,1 %	
Celkem		654 602 478 396,33	638 145 073 839,03	97,2 %	612 564 862 016,87	93,2 %	

Zdroj: MS2014+, MF-PCO, řídicí orgán PRV a OP R, stav ke dni 29. února 2024

Poznámka:

¹ V případě PRV se jedná o stav finančních prostředků vyúčtovaných v žádostech o platbu.

² Procentuální vyjádření vychází z hodnot v EUR, které zůstávají neměnné v závislosti na kurzu, a tedy mají vyšší vypovídající hodnotu.

³ Stav Žádosti o platbu zohledňující uzavírání účtů představuje aktuální stav čerpání alokace, jelikož zahrnuje finanční opravy provedené v rámci uzavírání účtů. Zavedeno od 1. července 2018.

2. Programové období 2021–2027

V rámci vyhlášených výzev v programovém období 2021–2027 byly do konce února 2024 zaregistrovány žádosti o podporu v celkové výši 367,7 mld. Kč, což činí 70,3 % celkové alokace. Nejvyšší podíl prostředků v zaregistrovaných žádostech o podporu, vzhledem k celkové alokaci programu, vykazuje OP Životní prostředí 2021–2027, dále pak OP Zaměstnanost plus a OP Jan Amos Komenský.

K 29. únoru 2024 byly vydány právní akty o poskytnutí / převodu podpory v celkové výši 153,0 mld. Kč, což činí 29,2 % celkové alokace programového období. Nejvyšší podíl prostředků ve vydaných právních aktech, vzhledem k celkové alokaci programu, vykazuje OP Zaměstnanost plus, dále pak OP Jan Amos Komenský a OP Životní prostředí 2021–2027.

Příjemcům bylo proplaceno 39,5 mld. Kč, tj. 7,6 % celkové alokace. Nejvíce prostředků, vzhledem k celkové alokaci programu, bylo proplaceno v případě OP Jan Amos Komenský, dále pak v OP Zaměstnanost plus a v OP Doprava.

K 29. únoru 2024 byly EK odeslány žádosti o průběžnou platbu v celkové hodnotě 20,1 mld. Kč, tj. 3,9 % celkové alokace. Nejvyšší podíl finančních prostředků v žádostech odeslaných EK vykázal OP Doprava, dále OP Zaměstnanost plus a OP Technická pomoc.

Tabulka č. 3 – Kumulativní čerpání programového období 2021–2027 od počátku období k 29. únoru 2024 (Příspěvek Unie)

Program	Celková alokace mld. CZK (podíl EU)	Finanční prostředky v zaregistrovaných žádostech o podporu			Finanční prostředky v právních aktech			Finanční prostředky proplacené v žádostech o platbu	
		Počet	mld. CZK	% (celk. alokace)	Počet	mld. CZK	% (celk. alokace)	mld. CZK	% (celk. alokace)
OP TAK	77,9	3 558	37,1	47,6 %	1 106	9,1	11,6 %	0,2	0,2 %
OP JAK	63,3	8 574	56,1	88,6 %	8 052	26,1	41,2 %	10,9	17,3 %
OP Z+	36,2	4 281	33,6	93,0 %	1 867	21,1	58,2 %	5,3	14,6 %
OP D	120,3	102	55,2	45,9 %	25	26,8	22,3 %	14,0	11,6 %
OP ŽP	62,3	3 989	72,8	116,9 %	1 190	25,1	40,3 %	6,3	10,1 %
IROP	116,3	4 341	80,6	69,3 %	1 608	34,1	29,3 %	1,9	1,6 %
OP TP	5,5	184	2,1	38,5 %	154	2,01	36,8 %	0,2	3,1 %
OP R	0,7	361	0,3	36,5 %	184	0,1	15,9 %	0,01	1,7 %
OP ST	40,7	348	29,9	73,5 %	187	8,8	21,6 %	0,7	1,8 %
Celkem	523,1	25 738	367,7	70,3 %	14 373	153,0	29,2 %	39,5	7,6 %

Zdroj: MS2021+, stav ke dni 29. února 2024

V tabulce č. 4 je uvedeno plnění pravidla n+3 pro rok 2025. Pro plnění pravidla je klíčový finanční stav odeslaných žádostí do EK.

Tabulka č. 4 – Plnění pravidla n+3 pro rok 2025 ke dni 29. února 2024 (v EUR)

Program	Alokace do roku 2022 (Pravidlo n+3)	Předběžné platby (2021-2025)	Odeslané žádosti o platbu	Nesplněné ZP ¹	Plnění limitu	Zbývá vyčerpat do r. 2025
	EUR (podíl EU)	EUR (podíl EU)	EUR (podíl EU)	EUR (podíl EU)	%	EUR (podíl EU)
Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost	535 704 730	109 762 545	2 902 590	0	21,0 %	423 039 595
Jan Amos Komenský	382 082 135	89 270 725	50 766 517	0	36,7 %	242 044 893
Zaměstnanost plus	249 140 462	51 048 950	61 363 415		45,1 %	136 728 098
Doprava	882 818 515	169 891 846	542 255 865	0	80,7 %	170 670 805
Životní prostředí	408 312 270	86 056 836	64 182 458	124 792 474	67,4 %	133 280 502
Integrovaný regionální program	820 432 821	165 701 338	74 877 480		29,3 %	579 854 002
Technická pomoc	37 628 485	7 709 689	6 559 095	0	37,9 %	23 359 701
Rybářství	5 819 789	750 131	367 863	0	19,2 %	4 701 794
Spravedlivá transformace	580 473 969	41 037 300	18 920 033	0	10,3 %	520 516 636
Celkem	3 902 413 176	721 229 360	822 195 316	124 792 474	X	2 234 196 026

Pozn.1: Výdaje související s nespĺněnými základními podmínkami EK neproplácí, ale do plnění pravidla N+3 se započítávají. Uvedená částka odpovídá výši fiktivní žádosti o platbu.

Zdroj: MF-PO

3. Příprava na budoucnost politiky soudržnosti

V současnosti probíhají intenzivní diskuze o budoucnosti politiky soudržnosti (PS). Názory na evropské úrovni se různí, nicméně samotná existence této politiky je nyní ohrožována návrhy na její ukončení ve stávající podobě a nahrazení formou nástroje, který by byl inspirován Nástrojem pro oživení a odolnost. **Zda tedy tato politika bude v příštím programovém období pokračovat a v jaké podobě, je nyní velmi nejisté. ČR jednoznačně prosazuje zachování PS** a bude i nadále na všech úrovních zdůrazňovat její přínosy a důležitost.

EU úroveň:

S ohledem na velmi pomalé čerpání EU prostředků v jednotlivých programových obdobích začíná být na EU úrovni zdůrazňováno, že politika soudržnosti neplní své cíle a **z hlediska vyjednávání se tak nyní nachází historicky v nejhorší pozici. I z důvodu existence nového nástroje v podobě RRF, jehož systém implementace a financování je z pohledu evropských institucí vnímán jako efektivnější, je současná podoba PS dle EK neudržitelná.** Bude nutné **racionalizovat počet programů**, jelikož jejich stávající počet je příliš vysoký. Do budoucna bude nutné se **zaměřit na výsledky, zkvalitnění čerpání, soustředit se na reformy.**

V souvislosti s vyjednáváním nového rozpočtu EU se na evropské úrovni objevují **tlaky a tendence pro omezení budoucí politiky soudržnosti.** Považujeme proto za důležité, aby i ze strany našich regionů zaznívala směrem k EK pozitivní zpětná vazba a přicházel impuls pro její podporu a zachování, jelikož se jedná o jedinou EU politiku, která zohledňuje regionální rozměr intervencí.

Jedním ze vstupů do další debaty o budoucnosti politiky soudržnosti bude **závěrečná zpráva z tzv. High Level Group (HLG)**, která byla zveřejněna na konci února 2024. Zpráva zdůrazňuje přínosy a potřebnost zachování PS do budoucna, ale obsahuje i doporučení k úpravám v jejím nastavení. Navrhuje např. aby:

- PS byla politikou pro všechny, podporující spravedlivý územní rozvoj a řešící strukturální výzvy jako je dlouhodobá ekonomická stagnace a nedostatek příležitostí napříč regiony,
- PS byla místně zaměřená, transformační, podporovala spolupráci mezi regiony,
- PS byla více orientovaná na výkon a účinnost s jednoduššími administrativními postupy.

Dalším klíčovým vstupem bude tzv. **9. kohezní zpráva**, kterou očekáváme, že EK zveřejní **do konce března 2024, a která bude předmětem Kohezního fóra ve dnech 11. – 12. dubna 2024.** Pro další vývoj diskuzí bude stěžejní rovněž **nové složení Evropského parlamentu** po červnových volbách, **a následně ustavení nové Evropské komise.**

Na evropské úrovni začíná být mj. diskutována rovněž otázka **dopadů předpokládaného rozšíření EU** (možný nejbližší termín r. 2030) o Ukrajinu a státy Západního Balkánu:

- podle některých odhadů může k první vlně dalšího rozšíření EU dojít už v příštím programovém období. To bude mít zásadní vliv na **postavení ČR**, která by se tak stala více rozvinutou zemí, což způsobí mj. její **přesun do kategorie čistých plátců**,
- v diskuzích o budoucnosti PS je tuto skutečnost třeba mít na paměti, protože bude mít zásadní dopad nejen na výši alokací jednotlivých ČS, ale pravděpodobně i **do samotného zacílení politiky soudržnosti.**

Národní úroveň:

Z dosavadních diskuzí vyplynuly **hlavní aspekty, které mají být v PS po roce 2027 zachovány a prosazovány:**

zachování podpory pro všechny regiony	Nejen regiony, které jsou z hlediska vyspělosti v horší situaci, je nutné nadále podporovat, aby u nich pokračoval růst a nedošlo např. k tzv. „rozvojové pasti“ (aktuální téma na EU úrovni, kdy mnoho vyspělejších regionů dlouhodobě stagnuje).
dostatečné financování pro silnou politiku soudržnosti	Dvojitá tranzice (digitální a zelená), včetně závazků promítnutých do balíčku Fitfor55, přináší mnoho nových výzev, kterým bude čelit jak EU jako celek, tak samotné státy a regiony. Z tohoto důvodu by PS měla zůstat nejsilnější politikou v rámci rozpočtu EU. Stejně tak je zájmem ČR, kde fondy EU tvoří 40 % veřejných investic, usilovat o co největší alokaci PS i do budoucna.
reformy jako součást politiky soudržnosti	V současnosti je pojetí politiky soudržnosti investiční. Jistá forma „soft reformem“ je součástí základních podmínek, nicméně bez následného financování. Je tedy na místě usilovat o přenos praxe z nástroje pro oživení a odolnost (RRF), prováděný skrze Národní plán obnovy, a reformní část do politiky soudržnosti včetně financování opět zakomponovat.
sdílené řízení	Jedná se o systém řízení, kdy členský stát, podle daných priorit EU, do značné míry samostatně rozhoduje o podporovaných aktivitách. Odráží partnerský přístup jako základní princip politiky soudržnosti, a je tak žádoucí jeho zachování i do budoucna.
nevytvářet nové kategorie regionů	Rozdělení regionů podle poměru HDP na obyvatele vůči průměru EU představuje základní kategorizaci, podle které se určuje mj. národní alokace nebo míry spolufinancování. V současné době vzniká mnoho materiálů s jiným pohledem na regiony, jsou řešeny např. regiony v rozvojové pasti nebo regiony s demografickými problémy. V převážné většině případů však lze použít stávající typologii regionů, a přitom tyto prioritní oblasti stejně podpořit.
inovovaný přístup k tematické a zelené koncentraci	Ačkoli jde o klíčové oblasti výrazně podporované ve stávajícím pojetí EU, jejich plošné uplatňování neumožňuje zohlednit specifické potřeby konkrétních regionů. Do budoucna by bylo vhodné rozvolnit požadavky tak, aby prostředky mohly být více využívány podle územních potřeb (tzv. přístup „place-based“).
poučení z implementace NPO	Mimo výše řečeného jde o zhodnocení úspěšnosti a užitečnosti pojetí financování založeného na dosahování věcných cílů a možný větší příklon k výsledkově orientovanému přístupu i v PS.
širší využití finančních nástrojů	Využití návratných forem podpory, které na rozdíl od dosud výrazně většinově používaného dotačního financování v ČR umožňují opakované použití prostředků. Tento aspekt bude hrát zásadní roli zejména s ohledem na očekávanou výrazně nižší národní obálku v dalším období, i na očekávané rozšíření Unie.

O těchto národních prioritách jsme prostřednictvím dopisu pana ministra také informovali paní Elisou Ferreiru, evropskou komisařku pro soudržnost a reformy.

Pro účely vedení národní diskuze o všech relevantních otázkách pro budoucnost PS budou **využívány různé platformy, které umožní zapojení všech důležitých partnerů.**

Pracovní skupina pro politiku soudržnosti po roce 2027 (PS Koheze 2028+)

Pro diskuzi o **možných změnách v legislativních pravidlech EU** pro politiku soudržnosti byla zahájena činnost PS Koheze 28+. Pro přípravu jednání využíváme také různé pozice a stanoviska našich partnerů.

- 1) Ustavující jednání proběhlo 26. září 2023.** Účastníky jsme informovali o úvodu do přípravy národního pojetí budoucnosti politiky soudržnosti v ČR, včetně hlavních priorit. Zdůraznili jsme revizi víceletého finančního rámce, aktualizaci Národního plánu obnovy a aktuální informace ohledně Modernizačního fondu a Sociálně klimatického fondu. Dále jsme zmínili dokončené národní evaluace a poslali členům tematické otázky, aby vyjádřili své postoje.
- 2) Druhé jednání proběhlo 7. prosince 2023.** Představili jsme výsledky vyhodnocení dotazníků, na které nám členové PS Koheze 28+ odpověděli.
Partneři byli po jednání osloveni s žádostí o sdílení zkušeností s implementací Národního plánu obnovy (NPO) a přenosu vhodných prvků do PS, dále o podněty k vyjednávání změn tzv. Obecného nařízení pro období po roce 2027.
- 3) Třetí jednání je plánováno na 23. dubna 2024.** Mezi předběžná témata, která budeme chtít prodiskutovat, nebo o nich informovat, patří zkušenosti z implementace Národního plánu obnovy (NPO), závěrečná zpráva skupiny expertů High Level Group (HLG), 9. kohezní zpráva a deklarace společně smýšlejících členských států k budoucnosti PS po roce 2027.

Kohezní NERV

Na jaře 2024 plánujeme spustit expertní platformu zaměřenou na **věcnou diskuzi** o budoucím zacílení politiky soudržnosti v ČR se zapojením národních ekonomických odborníků. Na rozdíl od PS Koheze 2028+, která je zaměřena na přípravu legislativy, by tato skupina měla řešit, **jakým způsobem v budoucnu unijní prostředky v ČR využít, jaké oblasti budou pro podporu prioritní**, a to i s ohledem na sníženou celkovou výši přidělených finančních prostředků.

3.1 Aktivity v rámci probíhajícího V4 CZ PRES

Roční předsednictví zemím V4, které zastřešuje MMR-NOK v oblasti politiky soudržnosti (PS), se přehouplo do své druhé poloviny. V ní pokračujeme ve spolupráci a diskuzi s jednotlivými členskými státy (širší než tradiční V4 formát) a v plánovaných aktivitách na různých úrovních.

Na podzim loňského roku proběhly tři workshopy na téma publicita a evaluace ve Fondech EU, jakož i expertní meeting na výměnu zkušeností s implementací nového Fondu spravedlivé transformace a další ke zkušenostem s implementací „zelených“ cílů a uplatňování zásady „významně nepoškozovat“.

Expertní workshop v Ústeckém kraji (10. – 11. říjen 2023)

Začátkem října 2023 se v Ústí nad Labem uskutečnilo druhé expertní jednání, které bylo zaměřené na sdílení zkušeností s novým Fondem spravedlivé transformace (FST):

- **jednání se zúčastnili zástupci 14 členských států**, jakož i Evropské komise a Evropské investiční banky,
- diskutovalo se mj. o **přípravě plánů spravedlivé územní transformace, provádění navazujících programů, identifikaci strategických projektů**, ale také o možných kritických místech a doposud získaných **pozitivních i negativních zkušenostech při využití FST a jeho možném směřování do budoucna**,

- **účastníci se mj. shodli, že:**
 - **FST by měl být v budoucnu zařazen mezi fondy politiky soudržnosti EU,**
 - **v podpoře regionů s nutností výrazné transformace je nutné pokračovat** skrze budoucí FST nebo stávající fondy PS s případným rozšířením rozsahu jejich podpory,
 - **skutečně místně orientovaný přístup (tj. zacílení fondů EU dle specifík území) je zásadní** a implementace FST je jeho praktickou ukázkou,
 - v rámci **veřejné podpory** je nutná **větší flexibilita,**
 - **implementace FST ukazuje, že přístupy mezi státy jsou rozličné vč. využití finančních nástrojů.**

Expertní workshop v Praze (20. února 2024)

V únoru 2024 proběhla naše v pořadí čtvrtá akce, tj. **expertní jednání, specificky zaměřené na implementaci zelených cílů a naplňování limitů pro zelené intervence v rámci politiky soudržnosti v současném programovém období 2021-2027, sdílení zkušeností se zohledňováním zásady „významně nepoškozovat“ životní prostředí (DNSH) a prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu.**

- **jednání se zúčastnili zástupci 14 členských států** a zástupci Evropské komise (DG REGIO),
- během jednání byla formulována doporučení pro nastavení programového období po roce 2027, **účastníci se shodli, že:**
 - **investice z fondů politiky soudržnosti jsou klíčové pro splnění ambiciózních cílů Zelené dohody pro Evropu a stanovená „zelená pravidla“**, definující finanční objem a věcné zaměření těchto investic, jsou vhodným nástrojem k jejich dosažení,
 - je **nezbytné zvýšit flexibilitu** a zároveň tato **pravidla zjednodušit**, aby podpora více zohledňovala veškeré socioekonomické, ale i environmentální rozvojové potřeby území a byla jednodušší na implementaci,
 - dosavadní **zkušenosti** se zohledněním **zásady „významně nepoškozovat“** životní prostředí **implikují potřebu vyšší harmonizace napříč fondy**, kde je, nebo bude tato zásada aplikována, a také **potřebu konkrétních postupů a vyššího propojení se „zelenými pravidly“**,
 - prověřování klimatické odolnosti infrastruktury je zásadním hodnocením s dopadem na snížení rizik souvisejících se změnou klimatu na úrovni příjemců dotací, ale i na úrovni států,
 - pro snížení administrativní náročnosti je nezbytné definovat potřebnou míru hodnocení v případě menších projektů, zejména pro hodnocení přizpůsobení se změně klimatu (adaptaci) a hodnocení více provázat se stávajícím legislativním procesem (SEA, EIA).

Společná deklarace obdobně smýšlejících členských států

Zcela stěžejním dokumentem V4 CZ PRES bude společná deklarace obdobně smýšlejících členských států k budoucnosti politiky soudržnosti po roce 2027.

MMR-NOK navrhl okruhy témat, kterými by se společná deklarace měla zabývat. Témata byla projednána na národní úrovni a také s dalšími deseti zapojenými členskými státy. Po vypořádání všech připomínek a návrhů na doplnění jsme prvky, na kterých jsme se shodli, dále **rozpracovali do konkrétních textů samostatného 1. návrhu společné deklarace**. Ten budeme v následujících týdnech, jak na národní, tak evropské úrovni, dále projednávat a odlaďovat do finální podoby deklarace, kterou bychom chtěli **na plánovaném ministerském jednání v květnu letošního roku přijmout**.